

Prijatelji Centra Aletti

št. 8 - Božič 2007

RISBA ZA MOZAIK V KAPELI REZIDENCE SV. PETRA KANIZIJA V RIMU

Sveti Ignacij Lojolski v svoji meditaciji o rojstvu našega Gospoda nakaže nekoliko nenavaden prizor. Ko opiše kraj, o katerem naj bi premišljevali, postavi v votlino tudi deklo, ki pomaga Sveti družini pri edinstvenem dogodku Odrešenikovega rojstva. V skladu z zahodnim cerkvenim izročilom po sv. Frančišku se tudi sv. Ignacij poslužuje domišljije glede jaslic, da bi tako vernikom pomagal k poistovetenju s svetimi osebami in vživljanju v njihova čustva in njihovo razmišljanje ter da bi na ta način prejeli duhovno korist, se pravi, da bi bili bolj vneti za Gospoda, se bolj stisnili k Njemu in bili z Njim v odnosu vedno bolj vzajemne ljubezni. Z likom deklice nam Ignacij pomaga k bolj neposredni vključitvi v prizor: pridružimo se dekli in se damo na razpolago za konkretno služenje Gospodu in njegovi sveti Materi. To zadeva poklicanost vsakogar izmed nas. Vsi smo poklicani, da aktivno sodelujemo pri dogodku učlovečenja Božje Besede v zgodovini.

Dragi prijatelji in dobrotniki, želimo vam radostno božično praznovanje, v katerem vsakdo zre svoje življenje in v hvaležnosti obnavlja svojo poklicanost, svoje nenadomestljivo mesto v tem procesu učlovečenja in odrešenja sveta. Zelo smo vam hvaležni, ker smo po vaši dobroti in vašem prijateljstvu skupaj vključeni v ta neskončni milostni dar poklicanosti.

p. Marko Ivan Rupnik
in ekipa Centra Aletti

Utrinek z romanja

Naši najmlajši včasih prebiram zgodbe iz knjige *Moje prvo sveto pismo*. Zelo jih ima rada. Jaz tudi. Vedno me gane zgodba o preroku Danijelu. Pravi: »Danijel je vedno delal to, za kar je mislil, da je prav, tudi če je šlo vse narobe... Vse je šlo narobe... Danijel je še vedno molil k Bogu. Še vedno je ubogal Boga...«

Podobno se je dogajalo v moji duši pred romanjem. Romanj pravzaprav nič ne maram. Utesnjuje me avtobusno cijazenje, množica neznanih obrazov...

In vendar me je povabilo na romanje s Centrom Aletti že v prvem hipu močno pritegnilo. Tako težko čakam naših jesenskih srečanj! Dva dneva skupnega bivanja morata biti pravo razkošje! Duhovno razkošje! Velika milost!

Moram iti! Vsi moramo iti!

Potem se je začelo. Vse je šlo narobe. Vse je kazalo, da bo šlo narobe, če me tista dva dneva ne bo doma... Prepustim. Opravim devetdnevnic. Pravzaprav ne čisto »cele« devetdnevnic, ker je tudi tukaj šlo narobe. V prošnje Cerkve vpletam naše romanje.

Večer pred odhodom pripravim obilno prtjago (moški del družine bi vzel s seboj desetino pripravljenega). Naslednje jutro v Dravljah med strupenim pihanjem čakamo na avtobus. Mrzlo je tudi v moji duši. Stiskajo jo skrbi in na hladno Barje umi-

kam pogled... Slišim rožni venec, Natašin smeh, žužnjanje avtobusa, v srcu pa iščem »ravnovesje«, ki mi ga bo, upam, prinesla beseda. Božja. Ker je »živa in učinkovita« (Hebr 4,12).

Prispemo v predmestje Verone. Sestre uršulinke nas ljubeznivo sprejmejo. Tu se srečamo s patrom Rupnikom. V cerkvi nato skupaj s sobratom patrom Davidom mašujeta. Po maši sledi razlaga mozaika. Cerkev je posvečena Mariji Brezmadežni, zato je pri ustvarjanju tega mozaika p. Rupnik izhajal iz bogoslužja 8. decembra. Pokazal je na dve ženi. Na starozavežno Evo, ki s svojim ravnanjem za človeštvo predstavlja tragedijo. V Novi zavezi pa na Marijo, ki s poslušanjem Besede človeštvu prinese odrešenje.

Zato se zgodba začne na levi strani prezbitarija, z dogodki v raju. Raj, prva in nešteto-krat vtisnjena podoba vseh učbenikov in katekizmov za verouk, v tem mozaiku postane tako zelo »realen«. Vsakdanji. Zožen z zidom, ogrado ločitve... Kdo izmed nas se ne sooča s to stvarnostjo? Prav vsak dan. In kako jasno spregovori drža, s katero Eva Adamu poda jabolko! S prav takšno krettno pozneje Kajn seže po Abelu. Naravnost grozljiva je podoba Kajnove srditosti in neskončno milo je Abelovo obličje. Abel, v nemoči privezan na drevo, podoba Kristusa... Za tiste, ki prav dobro vidijo, na drevesu v raju visi (ali pa se celo malo guga) ljubki

sivi mucek. Kako se je tam znašel, je skrivnost, mi pa se ji od srca nasmejimo. Na desni strani nas »čaka« Marija, nežno sklonjena nad slap Božje Besede. Zdi se, kot da bi igrala na harfo. Vsa ji je predana, kot da bi se želela nanjo nasloniti. Še več, se vanjo prav zliti – vsa mirna, spokojna. Ob Mariji je angel, kaže na srečanje Marije s teto Elizabeto. »Marija pa je vstala in hitro šla v Gore, mesto na Judovem« (Lk 1,39). Ob srečanju Elizabeta razgrne plašč, roko ima položeno na trebuhu... Tudi Marija se z levico dotika svojega trebuha, na srce pa si pritiska zvitek...

Ob tem prizoru se mi postavi še eno vprašanje – kako je možno s preprostim (jasno, da sploh ni tako preprosto!) polaganjem kamenčkov različnih velikosti, barv in oblik, »narediti«, izklesati, ustvariti ... izrazno tako močne, pretanjene, zgovorne podobe: ostarelo teto in mlado nečakinjo, na primer... Osrednji prostor tega mozaika predstavlja Marija, ki je priča odrešenja, Kristusa na križu. Pod njima je zopet podoba Kristusa, ki vleče Adama in Evo iz objema smrti. Kristus Adama zadene na ramo in zre človeka...

S tem pogledom smo odhajali iz cerkve. In s hvaležnostjo do sester uršulink, ki so nam pripravile mnogo lepih presenečenj. Od tu se nam je mudilo na sever, v Capiago, v Dom krščanskih srečanj. Tu živijo patri dehonijani, ki svoje delovanje postavljajo v duhovnost Srca Jezusovega.

Prostorna, svetla, od zlatosti bleščeča kapela je posvečena Srcu Jezusovemu. Tu se pripoved začne na desni. Z maziljenjem v Betaniji. »Strla je posodico in ga izlila na njegovo glavo« (Mr 14, 3-9). To olje se v zlatu razliva čez Gospodov obraz. Na rob kakšnih nedoumljivih globin sezemo, ko nam p. Rupnik razgrinja, da se grški izraz za glagol »razbiti« (alabastrno posodico) pojavi tudi v besedilu, ko vojak s sulico prebode (»razbije«) Kristusovo stran. O pomenu olja – parfum se imenuje po bistvu stvari, zato je parfum bistvo od bistva. In če pogledamo še ceno parfuma, ki predstavlja enoletno plačo – torej vse –, postane parfum ljubezen... Ko so prebodli Kristusovo stran, se je pokazalo bistvo od bistva, Božja ljubezen do človeka.

Skrajno desno je upodobljen še en prizor, Angelovo oznanjenje Mariji. Marija plete Božjo Besedo, klobčič z nitjo drži v naročju. Ob obisku angela se prestraši. Toda angel je tako pozoren, stori vse, da se Marija ne bi prestrašila in zadrži svoje krilo. Bog je nežen... Na skrajni levi je upodobljeno Kristusovo rojstvo. Vendar Kristus ne leži (niti) v ubornih jasliah. Ne. Pod njim že zeva temina groba. In njegove ročice so že razpete v križ... Lepa, bleščava, »prava« so tudi darila Modrih z Vzhoda. Samo darovalci, trije Nejudje, iskalci Boga, so že odšli. Zadnjega je še možno »ujeti« za rob plašča...

Na levi, ob prezbiteriju, se srečamo s Samarijanko. In z Gospodom ob vodnjaku. Žena je prišla zajet vodo z vrčem, v katerem so shranjevali pepel mrtvih. Z žaro! In vodnjak je suh! Tu vse govori o smrti! Gospod sam pa v rokah drži vrč. Prav tam, kjer bo kmalu njegova odprta stran. Gospod daje piti pri vodnjaku. Enako na križu, ko pijemo od njegove dobrote.

Sporočilo poslikave v prezbiteriju: Kristus je na križu, ob njem Marija in Janez. Cerkev. Vesoljnost. Marija je tokrat »brez rok«. Vse je že storila...

V istem večeru smo se še enkrat zbrali ob p. Marku. Odgovarjal je na naša vprašanja. Zelo dragoceno. Bogu hvala!

Noč nam je prinesla počitek, naslednje jutro pa mašo, zajtrk in pot proti Scaldaferru. Tu je svetišče, posvečeno Mariji, Zdravju bolnikov. Češčenje Marije v tem kraju sega že v 15. stoletje, ko je nek kmet na zunanji strani hleva našel Marijino podobo, ob kateri se je zgodilo mnogo ozdravljenj. Pozneje je živost češčenja za nekaj časa zamrla. Obudili so jo patri marijanisti, ki sedaj živijo s to cerkvijo in s preštevilnimi romarji, ki se množično vračajo v ta kraj.

Navdih za poslikavo te cerkve je p. Rupnik našel v sirskem izročilu: najprej je upodobljeno darovanje v templju. Kakšno povezavo ima to z zdravjem? Ima. Ker z grehom telo počasi ugaša. Marija pa je dala svoje telo Božji Besedi, da bi človeško življenje postalo del Božjega življenja. To, kar v templju daruje, ni le sad njenega telesa, ampak je Božje telo. Ko Marija daruje Sina, daruje človeštvo...

Gledam starčka Simeona. Pisano je o njem, kako se je vradostil. (Lk 2,25-35) Toda vedno znova se čudim. Kot sem že rekla – kako je možno iz nekaj pesti različnih kamenčkov »dobiti« Simeonov tako srečni obraz... Ali še več – podoba Kristusa, Boga, ki te blagohotno, usmiljeno spremlja...

Nisem še pri koncu, toda prav tu morem odgovoriti z besedami p. Rupnika, ki je prav v tej cerkvi, ob koncu, dejal: »Znam sicer risati. Vse ostalo pa je milost.«

Naslednja podoba je Ozdravljenje hromege, ki ga zaradi gneče spustijo kar skozi streho. »Razdejanja« oz. luknje v stropu se skoraj lahko dotakneš... Kako odločno so potrgane vse vezi, s katerimi je bil hromi privezan na posteljo! Tu se dokončno razreši vprašanje zdravja, bolezn. Rešen si, ozdravljen, če so ti grehi odpušteni. Zato ni nujno, da bodo tisti, ki prihajajo prosit za zdravje, zdravi tudi odšli. Odrešeni bomo lahko tudi bolni, kruljavi, rakavi...Važnejše kot izgled je odpuščenje grehov.

Glavni, osrednji prizor v Cerkvi Marije, Zdravja bolnikov, je pogreb. V prvem hipu prav nič vzpodbudno, mar ne? In vendar je to obvezna postaja vsakega človeka. V mozaiku smo priča Kristusovemu pogrebu. Jožef iz Arimateje drži v rokah s križa sneto, mrtvo, težko, z vsem zlom in grehi obloženo, Kristusovo telo. Ob Kristusu je še Marija Magdalena in njegova mati Marija. Pod Marijo izvira studenec. Voda. Mi smo že šli skozi smrt pri krstu, smo že bili pokopani!

Zato se slika naprej pomakne v desno, kjer Janez Krstnik kaže – kaj gledate, kako ste bolni, če ste že vstali od mrtvih! Smo že zajeti v večno življenje!

Desno ob Janezu Krstniku se pojavi angel. Nakazuje Mariji Magdaleni, naj se ozre na poveličanega Gospoda. Prihaja Kristus, ves svetel, nekoliko odmaknjen, kaže svojo prebodeno dlan in stran...

Na desni strani stoji dateljeva palma. Sama. Z okroglo nabrekli storži zrelih sadežev. Zakaj palma? Ker je to drevo, ki je (v Egiptu, Siriji) rodilo skozi vse leto. Če si torej imel dateljevo palmo, si imel

zagotovljeno hrano za vsak dan. Nisi bil v skrbeh za preživetje.

Kakšen preprost, pa vendar tako čudovit zaključek »neke zgodbe«: Kdor gre s Kristusom skozi vse postaje, ima življenje zagotovljeno!

Tu se kot odmev pojavijo besede: »Kdor ima Sina, ima življenje; kdor nima Božjega Sina, nima življenja.« (1 Jn 5,12) Naj mi p. Rupnik ne zameri – nisem poklicana za komentiranje njegovih del. Toda na pot smo šli zato, da bi videli mozaike. Srečali smo se z njimi. Jih doživeli. V nalivih, opljuskih Lepote, razgrnjene tam čez zidove Verone, Capiaga in Scaldaferra. V neverjetni moči izrazov. V skrivnostni, bogati govoricni simbolov. V popolni harmoniji barv. In v pretkanosti. V pretkanosti z nami, z našimi življenji. Z našimi številnimi boleznimi! In željami po ozdravitvi. S hrepenenji po Življenju. Po sladki obloženosti dateljeve palme...

V nedeljskem popoldnevu smo se poslovili. Z drobnimi besedami zahvale in z lurško pesmijo. Tudi zato, ker je p. Rupnik s sodelavci že naslednje zgodnje jutro »romal« v Lurd, da bi tam poslikali pročelje bazilike. V tesni časovni omejenosti. V vsakem vremenu...

Ko sem se v minulih dneh ozirala skozi okna, sem se vsakič še posebej razveselila sonca. Upajoč, da je sonce tudi v Lurdu. In ko je vlažnost mraza zažirala skozi vso slojevitost oblačil, me je zaskrbelo zanje... Za tiste, ki sedaj »visijo« na visokih odrih pred baziliko in »rišejo« Božjo podobo...

Za zaključek: Ko me je, med postankom na poti domov, gospa s prednjega sedeža vprašala, kako mi je, sem ji iskreno dejala, da sicer težko zaradi slovesa (in dotikov Resnice slednjega mozaika), da pa se počutim prav okrepljeno. Da, okrepljeno – to je pravi izraz. Za trenutke, ko se zdi, da gre v življenju vse narobe...

Napisala: Tina Benedičič

Mozaiki v Fatimi in Lurdu

Ko smo umetniki iz ateljeja Centra Aletti delali v kapeli Redemptoris Mater, smo se zavedali, da je to velika milost; to, da smo lahko delali v Fatimi in Lurdu, pa je pravi čudež. In vsa ta tri dela so povezana z Marijo in z Janezom Pavlom II.

So kraji, ki se ti - četudi zate niso nikdar imeli posebnega pomena - naenkrat razodenejo v vsem svojem veličastvu, v vsej svoji pomembnosti. To so kraji, kjer si moraš zares sezuti sandale pred Skrivnostjo. Prideš tja in odkriješ, da se tudi tokrat ne zavešaš, kje si. Veličina daru te presega in tudi to je dar.

Skrivnosti Fatime smo se približali tako, da smo pri maši, namesto pridige, brali spomine sestre Lucije. Skrivnost Lurda pa smo spoznavali po besedah Fabija in Ennija iz Marijine hiše, ki sta nam o Bernardki pripovedovala tako živo, kot bi se vse to dogajalo še včeraj.

Fatimo smo doživeli septembra, v svetlobi tistega prijetnega sonca, ki ti daje moč tudi takrat, ko je praktično nimaš več. Lurd pa novembra, v času, ko niti romanj ne organizirajo več, v najbolj mrzlem tednu, ki si ga je mogoče predstavljati. Fatima v kratkih rokavih, Lurd pa s kapo, rokavicami in šalom. Gotovo pa dve obdobji, ki jih nihče od nas ne bo mogel pozabiti, in to ne samo zato, ker smo delali v tako pomembnih krščanskih svetiščih. Bilo je, kot bi čutili vso odgovornost pred Franckom, Jacinto, Lucijo in Bernardko. Kot bi vsak trenutek čutili, da nas nekdo gleda, kajti Božja Mati je živo prisotna ... tudi danes, po tisočerihih vernih, ki dan za dnem v veri romajo tja. Ne moreš čez trg fatimskega svetišča, ne da bi se te dotaknil pogled na množice pred kapelico prikazovanj, na tiste, ki gredo tja po kolenih, možje, žene, tudi z otroki v naročju... Ne moreš mimo lurških bazenov, četudi so zdaj zaprti, ne da bi ti spregovorili o tistih, ki so bili tu ozdravljeni, v telesu in v duhu, oziroma o tistih, ki so šli tja z vso svojo vero v Gospoda, ki odrešuje.

Edinstvena je bila tudi izkušnja, ko smo prišli na Portugalsko in ugotovili, da so tamkajšnji zakoni o varnosti pri delu zelo strogi. Brez čelade na gradbišče nikakor ne smeš vstopiti, tako da smo prvi delovni

OBISK KARDINALA ŠPIDLÍKA OB KONCU DELA V FATIMI

dan preživeli ob nakupovanju čelad (naše so namreč ostale v Rimu), naslednji dan pa smo drug za drugim obiskali zdravnika, ki je potrdil, da smo vsi čili, zdravi in za delo sposobni. Kajti Portugalci ne vedo, da moraš biti za delo z našim šefom še vse kaj več kot čil in zdrav! Vendar so njihove zahteve umestne, saj se na čelado slednjič tako privadiš, da je sploh ne čutiš več, ko pa z glavo prej ali slej zadeneš ob železne palice na odru, hvališ Boga, da si jo primoran nositi. Bilo pa je prav zanimivo, ko smo hodili čez trg, od prenočišča do gradbišča in nazaj, z rdečimi čeladami v rokah – izgledali smo kot gasilci!

V Lurdu pa smo prihajali na oder oblečeni kot potapljači; prav vse, kar smo imeli, smo navesili nase, še posebno v prvih dneh, ko se je temperatura spustila na minus osem in smo doživeli pravi termični šok! Tam je bolj kot čelada zalegel požirek žganja in skodelica čaja, ker bi sicer zmrznili na tistem odru, kjer so pihali prav vsi vetrovi, od »naravno« mrzlih do toplih, ki so prihajali iz toplotnih naprav, ki so jih morali namestiti. Ne zaradi nas, se razume, ampak samo zato, da ne bi zmrzovalo lepilo za mozaik!

Obakrat smo morali prebroditi začetne težave z arhitekti in obakrat so bili le-ti na koncu popolnoma navdušeni in razpoložljivi, kar ponovno dokazuje, da bodo zveličani tisti, ki bodo vztrajali do konca. Kot vedno pa, ko minejo najbolj neposredni spomini na najbolj zabavne dogodke, tokratne glasbene hite, ko pozabiš npr., kako je p. Marko »prekrstil« vsa francoska imena, kako smo prevozili 1500 km v enem samem dnevu (ker je tako bolje!) in kako so bili »veseli« tisti, ki jim je na pol poti v Fatimo odpovedala klimatska naprava; tedaj ostane le globoka hvaležnost Bogu, da smo lahko bili tam, da smo lahko naredili nekaj lepega za tako pomembne obletnice, kot je 90-letnica fatimskih prikazovanj in 150-letnica lurških, da smo lahko delali z velikim naporom, pa tudi z veliko lahkotnostjo, saj bi nas bilo lahko sram, če bi se hoteli tudi samo malce potožiti... Ob spominu na vse žrtve Jacinte, Francka, Lucije in Bernardke ne moreš biti ravnodušen. In to, kar daruješ Gospodu, je vedno rodovitno.

CENTER ALETTI, VIA PAOLINA 25, 00184 RIM, ITALIJA – TEL.: (0039) 06 4824588; FAKS: (0039) 06 485876; www.centroaletti.com
USTANOVA CENTER ALETTI, C. POD TIČNICO 3, 1381 RAKEK; TEL.: 031236100; fundacija@centroaletti.com. ŠT. TRANSAKCIJSKEGA RAČUNA 24400-9004484221. PRI MOREBITNI DONACIJI VEDNO NAPIŠITE SVOJ NASLOV.

etiketa
tiskarna, d.d., Žiri
- R E P R O

Zahvaljujemo se tiskarni Etiketa, ki je omogočila tiskanje.